

Aloitteen tekijä	Meri Lumela ja Hanna Jämsä (vihr.)
Päivämäärä	28.1.2026
Otsikko	Perhekoulutoiminta osaksi kotoutumista Jyväskylässä

Asia

”Hyvä kasvu kaikille” -koulusegregaation hankkeen tulokset osoittavat, että lasten kielellinen eriytyminen on Jyväskylässä merkittävää. Perheiden kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan on tärkeää sekä lasten hyvinvoinnin ja oppimisen että perheiden arjessa selviytymisen ja osallisuuden kannalta. Vasta Suomeen saapuneet perheet tarvitsevat paljon ohjausta päiväkodin ja koulun toiminnasta sekä ylipäättään Suomessa elämisestä. Yhteistyölle tarvitaan aikaa ja kiireetöntä kohtaamista.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteydessä toimivan perhekoulun avulla on mahdollista tavoittaa perheet kotoutumisen varhaisessa vaiheessa ja vastata niihin tarpeisiin, jotka on tunnistettu sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.

Joensuun kaupungissa perhekoulumallia on kehitetty pitkään ja se on vakiintunut tapa kotouttaa perheitä uuteen kotikaupunkiin. Toimintaa tarjotaan kaikille maahanmuuttajille ja perhekoulumalli rahoitetaan valmistavien opetuksen oppilaskohtaisella valtionosuudella. Perhekoulumallin mukaan eri koulujen valmistavan opetuksen ohjaus keskitetään Joensuussa yhteiseksi toiminnaksi. Perhekoulun järjestäminen on tällä tavalla monesta näkökulmasta kustannustehokasta. Monikielisten ohjaajien työaika käytetään yhteiseen toimintaan, opettajien yksilöllinen ohjaustarve kouluilla vähenee ja perheet löytävät vertaistoiminnalla tukiverkostoja arkeen ja koulunkäyntiin.

Perhekouluun osallistumisaste on Joensuussa erittäin hyvä. Kaikki valmistavan opetuksen perheet ohjataan toimintaan ja osallistumiskynnys on matala. Perheet kokevat toiminnan tärkeäksi monella tavalla. Vanhemmat oppivat ymmärtämään uuden maan koulukulttuuria sekä tutustuvat uuteen kotikaupunkiinsa ja muihin perheisiin. Tavallisiin koulun vanhempainiltoihin verrattuna osallistuminen on helpompaa, koska kaikki osallistujat ovat samassa tilanteessa, uusina asukkaina ja uudenlaisen koulukulttuurin oppijoina.

Jyväskylässä perhekoulutoimintaa pilotoitiin syksyn 2025 aikana Kortepohjan päiväkotikoulussa. Toiminta suunnattiin vastasaapuneille, eli alle vuoden Suomessa olleille maahanmuuttajaperheille. Toimintaan kutsuttiin mukaan kaikki valmistavan

opetuksen oppilaiden perheet sekä vasta maahansaapuneet perheet
varhaiskasvatuksesta.

Perhekoulutapaamisia järjestettiin Kortepohjan päiväkotikoululla syksyn aikana joka toinen tiistai, yhteensä seitsemän kertaa. Kukin tapaaminen kesti kaksi tuntia. Toiminta oli osittain koko perheelle yhteistä ja osittain eriytetty lapsille ja aikuisille. Perhekoulussa käsiteltiin monipuolisesti arkeen ja koulupolkuun liittyviä teemoja, kuten ulkoilua, ruokailua ja pukeutumista. Lisäksi perheitä opastettiin Wilman ja Edlevon käytössä, harjoiteltiin esimerkiksi pyöräilyä sekä tuettiin lasten osallisuutta opettelemalla perinteisiä piha- ja liikuntaleikkejä. Toimintaan sisältyi myös harrastustoiminnan esittelyä, vesiturvallisuuden harjoittelua ja vierailu uimahallissa, kirjaston palveluihin tutustumista sekä verkostoitumista muiden perheiden kanssa. Toiminta vahvisti lasten ja aikuisten suomen kielen oppimista.

Perhekoulu on tehnyt yhteistyötä vierailujen ja vierailijoiden muodossa muun muassa liikuntapalveluiden, kirjastopalveluiden, monikulttuurikeskus Glorian ja Jyväskylän yliopiston kanssa.

Kortepohjassa toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta on vastannut koulunkäynninohjaajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan muodostama työpari. Heille on varattu työaika keskimäärin 2h/viikko. Hankintoihin, esimerkiksi pieneen iltapalaan tai askartelutarvikkeisiin, on kulunut noin 50 euroa/kokoontumiskerta.

Perhekoulu on matalankynnyksen toimintaa, jolla on erilaisten tietojen ja taitojen oppimisen kautta vahvasti kotouttava vaikutus. Toiminnalla on saavutettu luottamusta, yhteisöllisyyttä ja kasvatettu osallisuuden kokemusta sekä lasten että vanhempien parissa. Perhekoulumalli on inhimillisesti ja taloudellisesti vaikuttava tapa kotouttaa uusia jyväskyläläisiä. Perhekoulumalli on sellaisenaan kopioitavissa kaupungin eri alueille esimerkiksi niihin (päiväkotikouluihin, joissa toimii valmistavan opetuksen ryhmä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että perhekoulumallia lähdetään kehittämään ja laajentamaan Jyväskylässä eri toimialojen yhteistyönä.

Jyväskylässä 26.1.2026

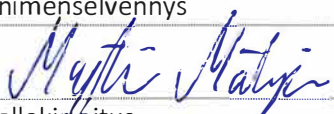
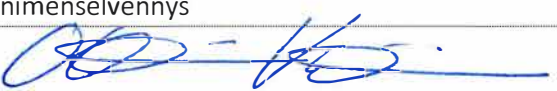
Meri Lumela
Meri Lumela
Riikka Leinonen

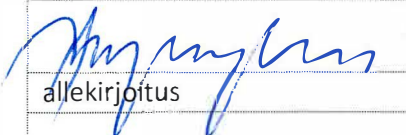
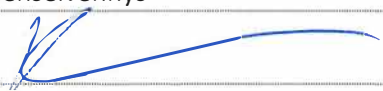

Anni-Pekka Lintanen
Anni-Pekka Lintanen

Hanna Jamsä
HANNA JÄMSÄ
Riikka Leinonen
KATRI SAVOLAINEN

LIIISA KUPARINEN
Juho Airaksinen
Suvi Airaksinen
Panu Castrén

	
allekirjoitus	allekirjoitus
MARCO KAINULAINEN	Ira Vainikainen
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
MAIJASTIINA MÄNTYSAARI	Riikka Rantanen
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus IRMA HIRSJÄRVI
Aino Kenttölä	
nimenselvennys	nimenselvennys
	Matleena Käppi
allekirjoitus	allekirjoitus
Paula Honkinäki	
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
Jenni Suutari	BELLA FORSGREN
nimenselvennys	nimenselvennys
Jarno Kemiläinen	
allekirjoitus	allekirjoitus HERVI HOVIKOSKI
	
nimenselvennys	nimenselvennys OJA TIINEN
	Jasmine Repo
allekirjoitus	allekirjoitus JASMINE REPO
RIITTA KAARISALO	
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
Otteleina Viinikainen	Marianne Kallio
nimenselvennys	nimenselvennys Marianne Kallio

	
allekirjoitus	allekirjoitus
Anna-Maria Nurmi	Jari Väänänen
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
Meri Turunen	
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
Petteri Mäkelä	
nimenselvennys	nimenselvennys
Jarkko Jauho	
allekirjoitus	allekirjoitus
Jarkko Jauho	
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
Moona Seppä	
nimenselvennys	nimenselvennys
	
allekirjoitus Katri Rint	allekirjoitus
	
nimenselvennys ILONA HELLE	nimenselvennys
	
allekirjoitus RIIKKA LEINONEN	allekirjoitus
Meri Mäntyselä	
nimenselvennys MERVI MÄNTYSELÄ	nimenselvennys
	
allekirjoitus	allekirjoitus
AIMO ASIKAINEN	
nimenselvennys	nimenselvennys